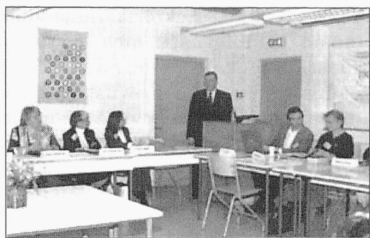

Mente & Manu

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLI AJALEHT

Euroopa ülikoolid kogunesid TTÜsse

28.- 30. aprillil toimusid Tallinna Tehnikaülikoolis Euroopa pealinnade ülikoolide võrgustiku UNICA töökoosolekud. Ettekangetega osales üritusel Euroopa rahvusvahelise hariduse assotsiatsiooni EAIE asepresident Fiona Hunter.

UNICA on 39 Euroopa pealinna ülikooli võrgustik, mis ühendab 120 000 töötajat ja 1 300 000 üliõpilast. Tehnikaülikoolil oli suur au vastu võtta Euroopa pealinnade ülikoolide esindajaid Tallinnas ja ürituse kaudu tutvustada Euroopale nii Tehnikaülikooli kui Eestit laiemalt.

UNICA peamisteks strateegilisteks eesmärkideks peetakse eelkõige oma tegevuste ja projektide kaudu enese kuuldavaks tegemist Euroopa Komisjonis, pealinnade ülikoolide koostöösuundade kavandamist ühisprojektide kaudu, samuti koostööd teiste tähtsamate võrgustikega Euroopas ja maailmas.

Organisatsiooni edukaimatest üritustest võib mainida üle-euroopalisi pealinnade ülikoolide üliõpilaste konverentse, üliõpilaste osalemist Euroopa Liidu poliitikas, UNICA suvekoole 14 Euroopa pealinnas, UNICA teadusseminare Brüsselis (*EU Research Contracts*, UNICA esindaja Eestis on TTÜ teadus- ja arendusprorektor Peep Sürje), UNICA – EAIE sessioone (*Students as Agents of Internationalization*) ja paljusid teisi algatusi

TTÜ jaoks tähendab UNICA liikmeks olemine EL ja Euroopa ülikoolide tunnustust tehtud töö eest 10 arenguaasta jooksul, meie sammu võrdväärse partnerluse poole ning osalemist EL koostöös kõikidel tasanditel. Samuti tähendab liikmestaatus Tehnikaülikooli arengukavale nii vajalike kontaktide kindlustamist Euroopa juhtivate ülikoolide sotsiaalpoliitilise tegevuse, majandusliku arengu ja ümbritseva keskkonnaarengu protsesside tundmaõppimisel.

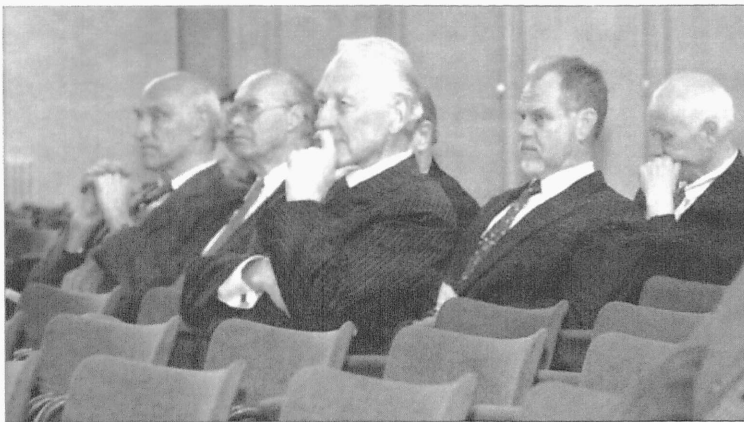
Reedel, 29. aprillil sai Tallinna Tehnikaülikool endale uue rektori professor Peep Sürje jätkamaks Andres Keevalliku ettenäidatud teel ja muutmaks Eesti ainus tehnikaülikool meie riigi arengu tõhusaks mootoriks ning rahvusvaheliselt arvestatavaks õppe- ja teadusasutuseks. Kahtlused ja kõhklused TTÜ võimalike arengute suhtes, mille taga aimusid aegajalt kellegi soovid Tehnikaülikooli valitud kursilt väärata, said valimiskogult selge ja ühemõttelise vastuse - 134 häält antud 223st - on selge mandaat selleks, et kirjutada veelgi jõulisemat ja kindlamat järke 2000. aastal vastu võetud viieaastasele arengukavale. Seepärast on ka tänases pildikollaazis esikohal foto oma järglast hääletavast rektor Andres Keevallikust. Seejärel näeme kolme tublit kandidaati - lisaks tulevasele rektorile professoreid Olev Liiki ja Andres Öpikut seismas kõrvuti tulemuste väljakuulutamise järel ning lõpuks uut rektorit vastu võtmas esimesi mobiilseid õnnitlusi EV Presidendilt Arnold Rüüteliilt. TTÜ jätkab vääramatult kursil! on Mente et Manul rõõm tõdeda.

Tallinna Tehnikaülikooli vilistlaskogu pidas oma üldkoosolekut

Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskogu saab läbi aegade pidada just selleks sisendiks, mis kanaliseerib ülikoolile vilistlaste kogemusi, toetust ja ühtlasi propageerib tänastele tudengitele Tehnikaülikooli kui haridusastutuse kvaliteeti, mida näitavad kõige paremini just tuntud ja edukad vilistlased.

Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskogu traditsioonilisele üldkoosolekule 19. aprillil vilistlasena esinema tulnud Tallinna linnapea Tõnis Paltso sõnul on edukaks olemiseks tarvis väärt visiooni. "Tallinna visioon on 3T-d: talendid, tehnoloogia ja tolerant. Kõigi nende puhul on Tallinna Tehnikaülikool oluline tegija. Pea üheski valdkonnas Eestis ei toimu midagi ilma Tallinna Tehnikaülikooli koolitust saanute kaasabit (ehitus, teedehitus, energeetika jms.)".

Tallinna Tehnikaülikooli areng on muutunud mõeldamatuks ilma vilistlaste hindamatu abi ja nõuaneteta õppe- ja majandustegevuse korraldamisel ning rahvusvaheliselt konkurentsivõimelise ja ettevõtliku

ülikooli ülesehitamisel.

Vilistlaskogu üldkoosolekul Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskogu 2004 aasta majandusaasta aruannet esitades, tõstis Vilistlaskogu juhatuse esimees Gunnar Okk eraldi esile Tallinna Tehnikaülikooli Arengufondi ja Vilistlaskupitali tegevuse, mis tõi 2004. aastal Tallinna Tehnikaülikooli tudengkonnale üle neljakümne stipendiumi kogusummas 1 089 900

krooni. Nii suure summa jagamine on osutunud võimalikuks tänu Eesti edukatele ettevõtetele ja nende missioonitundega tippjuhtidele, kes enamjaolt on oma hariduse omandanud just Tallinna Tehnikaülikoolis.

Koosoleku päevakorras oli ka revisjonikomisjoni aruanne, mille esitas komisjoni esimees Andres Aruvald. Komisjon tunnistas Vilistlaskogu tegevuse 2004 aastal heaks

ning majandusaasta aruanne kinnitati üksmeelselt.

Kuna käimas oli Tallinna Tehnikaülikooli rektori valimise kampaania, siis kutsus Vilistlaskogu oma üldkoosolekule esinema ka rektorikandidaadid professor Olev Liigi, professor Peep Sürje ja professor Andres Öpiku. Rektorikandidaadid andsid lühivälja oma põhiteesidest, mis käsitlesid nii ülikooli teadus- ja arendustegevust kui ka ülikooli majandustegevuse arengut üldisemalt. Vastustest vilistlaste küsimustele selgus, et oma nõu ja jõuga on kõik rektorikandidaadid valmis Vilistlaskogu tegevusele ning arengule igati kaasa aitama.

Koosolekule järgnes koosviibimine, kus jätkus arutelu rektorivalimistest ja Vilistlaskogu tegevuse arenguteest. Oluliseks peeti lõpetajate kiiret kaasamist Vilistlaskogu tegemistesse ja kaasaitamist oma *alma materi* heale käekäigule.

Kerly Orulaid
TTÜ Vilistlaskogu

Tallinna linnapea ja Tallinna Tehnikaülikooli vilistlane Tõnis Paltso esines 19. aprillil Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskogu üldkoosolekul

Lugupeetud rektor Keevalik, rektorikandidaadid Liik, Sürje ja Andres Öpik, vilistlaskogu liikmed, daamid ja härrad!

Pikas perspektiivis edukaks olemiseks on tarvis väärt visiooni. Meie visioon ei ole kõrged majad. Tallinna visioon on 3T-d: talendid, tehnoloogia ja tolerant. Kõigi nende puhul on TTÜ oluline tegija. Ülikool on nii talentide tootja kui ka avastaja. Kes siis on veel tehnoloogia kesksed kui TTÜ? Üliõpilased on alati ka sallivuse ja tolerantsi kandjad ühiskonnas.

Linn ei saa astuda riigi asemele riigi kohustusi täitma. Siis jääksid meil oma kohustused täitmata. Sellest tulenevalt võib küll täna öelda, et ülikool on linnale andnud kõike, mida linnal vaja, vastu aga ei ole saanud midagi.

Sellest tulenevalt võin siin küll kae südame panna – linn oma kõrgkoolidele võlgu. Tõsi, oleme pakkunud moraalselt toetust nii võitluses Tallinna Ülikooli loomise eest kui ka väikest materiaalselt toetust üliõpilaselu turgutamiseks. Viimase näitena nimetan ära otsuse luua üliõpilasmaja ja toetada seda materiaalselt.

Esinen kui vilistlane ja koduülikooli patrioot, tänane linnapea ja poliitik. Aastad 1971-1976, mil õppisin TPI-s raadiotehnika eriala, olid ühed parimad aastad minu elus. Hindan kõrget toona saadud inseneriteadmisi. Olen juba siit puldist öelnud, et ma tanan seda kooli, et ta on andnud mulle plokkskeemiliku mõtlemise. Iga asi peab olema selgelt defineeritud ja kindlas ajalisel järjekorras. Usun, et olen saanud seda edukalt kasutada ilma poliitromantikasse laskumata. Sama tugevat loogilist mõtlemist hoomavad täna 6 seitsmest linnavalitsuse liikmest, kes on

TTÜs õppinud. Mitmedki meist on TTÜ-st saanud teaduskraadi (Jüri Ratas, Aivar Reivik).

Kui nn looduskaitsjad, kes pidurdasid kohtu teel linna ja TTÜ ühise projekti TTÜ laiendamiseks siin naabruses oleksid õppinud raadiotehnikat, siis nad oleksid ehk aru saanud, mis on tähtis ja mis järjekorras tuleb asju ajada. Siis oleks praegu ehitusel kopp juba maasse löödud. Kahju, et kõik ei mahu marjamaale – TTÜsse.

Poliitikuna, linnapeana ja insenerina teeb mulle muret, et me ei oska hariduselu Eestis juhtida selgelt ja läbipaistvalt. Kõrghariduse toetus peaks minema riigi poolt sinna, kus ühe krooni eest saaks kõige rohkem vastu. Mina usun, et Tallinna Ülikoolidel on selles osas tohtu potentsiaal. Kahjuks jagatakse vahendeid

täna ebaefektiivselt. Tihti tehakse kõrgkoolide toetamise läbi regionaalpoliitikat või tuuakse põhjuseks mõni hariduse väline argument. See käib nii riikliku tellimuse kui ka investeringute kohta. Kui öeldakse, et ühes teises linnas on vaja ülikooli rohkem toetada seepärast, et mingis linnakeses elu välja ei sureks, siis tegemist on karuteenega Eestis kõrgharidusele tervikuna. Eriti imeilik, kui selliste argumentidega esinevad müüdi tuntud haridustegejad. Paralleele võiks tõmmata siin põllumajanduse toetamisega. Kaeva palju tahad eurosid koos sõnnikuga Eestimaa kivisesse pinnasesse, banaan kasvama siin ei hakka. Sama on ka kõrgharidusega. Kui ikka teaduspotsiaalsed inimesed kogunevad üha rohkem Tallinna, kui Tallinnal on üha parem kommunikat-

sioon muu maailmaga, siis iga siin teadusse ja haridusse pandud kroon toob meile rohkem tagasi kui mõnda Lõuna-Eesti väikelinna paigutatuna. Regionaaltoetusi tuleks jagada eelarvest nii öelda õigete ridade alt, siis saaksime ka aru, kus on kõrghariduse efektiivsus peidus. Siin on mul poliitikuna veel palju ära teha.

Üks asi kus ma näen täna suurt võimalust maailmas edu saavutamiseks on meie geograafilise läheduse ära kasutamine Helsingiga. Helsingi kesklinnast jõuab Tallinna kesklinna kohati mugavamalt kui Viimsist. See annab suure võimaluse vastastikuseid investeringuid kõrgharidusse maksimaalselt efektiivselt ära kasutada.

Tallinn on tähtis linn. Oleme pealinn, haridus-, kultuuri- ja teaduslinn, tehnika- ja tehnoloogialinn. Kõigis neis valdkondades oleme oma seisundit kindlustamas ja arendamas. Pea üheski valdkonnas Eestis ei toimu midagi ilma TTÜ-s koolitust saanute kaasabit (ehitus, teedehitus, energeetika jms). Üheskoos suudame üha uusi asju ära teha, linna ilusamaks, innovaatilisemaks ja mainekamaks muuta.

Peagi ees rektori valimine. Kõigi rektorikandidaatide näol tegu visiooniga meestega. Valige neist välja parim, ning võime olla üheskoos kindlad, et uus rektor suunab TTÜ edukalt uude viisaastakusse. Suur tänu senisele rektorile Andres Keevalikule, kes koduülikooliga seotud tervelt 44 aastat. Loodan, et tema side ei katke.

Tallinna Tehnikaülikool ja Tallinna linn on aastaid teineteise kõrval seisnud. Ning seisavad edaspidigi. Üheks sidustajaks on hästitoimiv vilistlaskogu.

Soovin Teile jaksu ja jätku!

Humanitaarteaduskond teeb setodega koostööd

Viimasel ajal on setod ja nendega seotud teemad väga aktuaalsed, kuid endiselt on paljudele meist see maa ja kultuur üsna tundmatud. Selleks, et asja parandada korraldas humanitaarteaduskond koostöös Setomaa Valdade Liiduga üliõpilastele ja teistele huvilistele mõeldud Setomaad tutvustava seminari ning lähetas haldusjuhtimise eriala magistrantide esinduse Setomaale, et probleemide ja eluoluga lähemalt tutvuda ning osaleda Setomaa haldamise teemalises ajakärgluses.

Seminaril „Setod tulevad Tallinna“ osalesid *seto tsurrõ* (noormeheid e.k) *Hõrna Aare*, *Raudoja Ahto*, *Timm Margusõ*, kes kõnelesid Eesti mitmekesisusest, standardiseerimisest ning Setomaa kujunemisest ja haldamisest erinevate võimude ajal. Samuti oli juttu üldse setoks olemisest, seto identiteedist ja kultuurist. Lisaks esines allakirjutaja kaasettekandega Setomaa sotsiaalmajanduslikust olukorrast, mis tegi kuulajaid, kahjuks küll, üsna murelikuks.

Pärast väljakuulutatud ettekanadeid prooviti üheskoos sõira, mekiti hansat ning jätkati arutelu Setomaa teemadel.

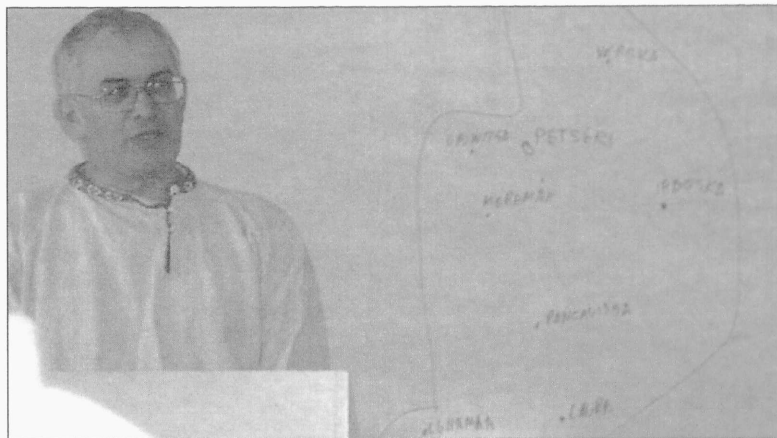
Seminar oli sissejuhatuseks haldusjuhtimise magistrantide sõidule Setomaale, kus vaadati seto inimesed, kultuur ja eluolu ise üle, osaleti koos Setomaa ja selle naabrite Orava ning Vastseliina valdade juhtide ning Põlva ja Võru maavalitsuse esindajatega ajurünnakul. Mõttetöö eesmärgiks oli leida sihte ja võimalusi Setomaa jätkusuutlikuks haldamiseks lähima viie aasta jooksul.

Seminaril osalejad ja eriti need, kes pärast Setomaale lähetati, arvasid, et üritused olid igati korda läinud. Saadi kuhjaga uusi teadmisi ja muljeid ning loodetavasti leiti ka uus sihtpunkt, kuhu näiteks suvepuhkusel uudistama minna.

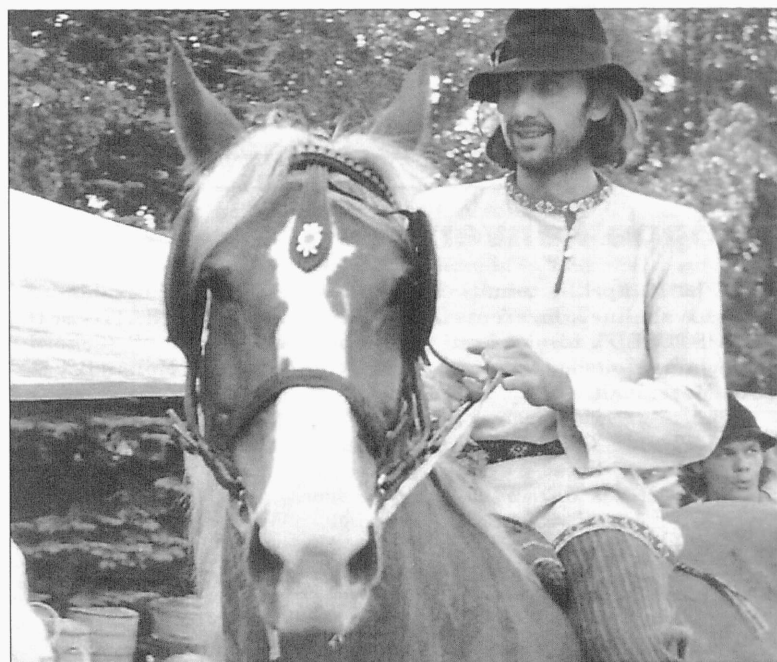
Merli Mäger
Humanitaarteaduskonna
dekanaadi juhataja
Haldusjuhtimise eriala
magistrant

20. aprillil toimus traditsiooniline teklitseremoonia, kus tudengite anti pidulikult üliõpilasmütsid. Tekkel on traditsiooniline TTÜ üliõpilasmüts, mis sümboliseerib tipikate ühtekuuluvust, kõrget moraali ning tegevusjanu. Tekli andis pidulikult tseremoonial kätte ülikooli rektor Andres Keevallik.

Seto tsurrõ Hõrna Aare

Seto tsurrõ Raudoja Ahto

Eesti kõige kagupoolsemas nurgas asub omanäoline ajalooline ja etniline piirkond – SETOMAA. Setomaad piirab kirdest Pihkva järv, idast ja kagust Venemaa, lõunast Läti, läänest Võrumaa. Suurim ulatus põhjast lõunasse on 65 km ja läänest itta 40 km. Praegu on Setomaa administratiivselt jagatud kolmeks: üks osa jääb Võrumaa, teine Põlvamaa külge ja kolmas osa kontrolljoone taha Petseri rajooni Venemaale. Eestimaal hõlmab Setomaa nelja valda: Misso, Meremäe, Väraska, Mikitamäe. (Setomaa Turisimiinfo keskus www.hot.ee/setotour)

Hansapank ja TTÜ üliõpilasesindus sõlmisid koostöölepingu

Tallinna Tehnikaülikooli üliõpilasesindus ja Hansapank allkirjastasid 22. aprillil koostöölepingu. Tegu on juba teise TTÜ üliõpilasesinduse ja erasektori vahelise koostöölepe sõlmimisega viimase kuu aja jooksul. 30. märtsil allkirjastati sarnane leping AS Eesti Mobiiltelefoniga.

Sponsorleping tähendab Hansapanga ja TTÜ üliõpilasesinduse tiheda koostöö jätkumist. Eelmisel aastal tehti korda TTÜ spordimetsas asuv korvpalliplats, mille rekonstrueerimist rahastas pank 60 000 krooniga. Käesoleval aastal aidatakse kaasa spordimetsa rajatava võrk-

palliplatsi ja tenniseväljaku finantseerimisele. Samuti toetab Hansapank TTÜ üliõpilasesinduse tegevust ning tipikate suuremaid ettevõtmisi.

TTÜ üliõpilasesindus on demokraatlikult valitud TTÜ tudengite esindusorgan, mis valitakse kord aastas. Esmakordselt 1920. aastal kokku kutsutud esinduse missioon on TTÜ üliõpilaste hariduslike ja kultuuriliste arenguvõimaluste edendamine ning toimetuleku eest seismine.

TTÜ üliõpilasesindus

TTÜ elektriinjamite ja jõuelektronika instituut moderniseeris BLRT kraana

26. aprillil anti Balti Laevaremonditehases edukalt eksploatatsioonile 10 tonnine sildkraana.

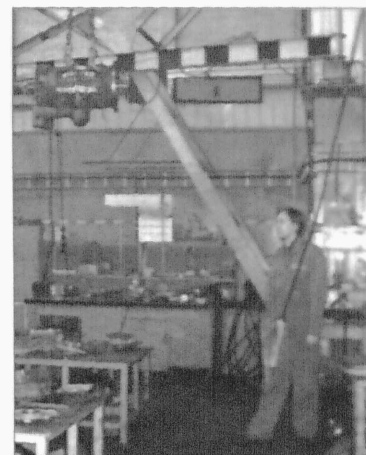
Moderniseerimislepingu sõlmisid TTÜ elektriinjamite ja jõuelektronika instituudi vahel käesoleva aasta veebruaris instituudi direktor Juhan Laugis ja BLRT ERA AS tegevdirektor Tarmo Viilas. Töö tehti TTÜ ja BLRT Grupp AS vahel sõlmitud koostöölepe raames, mis sõlmiti aastal 2001 ja uuendati 10. märtsil 2005.

Enne moderniseerimist oli kraana juhitav üksnes kabiinist ja käsikontrolleritega. Uus süsteem on tehniliselt kaasaegsem ning võimaldab kraanat juhtida nii kabiinist kui ka kaugjuhtimispuldiga tsehhi põrandalt. Uue süsteemi eeliseks on lihtsus ja kasutamismugavus. Kraanat saab nüüd juhtida tsehhis töötav tööline, kes on eelnevalt läbinud kraanajuhtimise lühikursuse. Varem vajati kraana juhtimiseks eraldi kvalifitseeritud kraanajuhti, kelle palgalhoidmine nõudis täiendavaid tööjõukuluseid.

See pole sugugi esimene koostööleping TTÜ elektriinjamite ja jõuelektronika instituudi ja BLRT Grupi vahel. 2001. a. teostati projekt mille eesmärgiks oli Balti Laevaremonditehase territooriumi välisvalgustuse mõõtmine. Mõõdeti Balti Laevaremonditehase territooriumi välisvalgustuse valgustihedust. Samuti toimus olemasolevate valgustite asukohtade täpsustamine. Saadud mõõtetulemused salvestati arvutis territooriumi kaardile AutoCAD formaadis. Töö tulemuste töötlemise ja analüüsi põhjal tehti ettepanekud valgustussüsteemi täiustamiseks.

Koostöö BLRT Grupi tütarfirmade ja TTÜ elektriinjamite ja jõuelektronika instituudi vahel jätkub.

Dmitri Vinnikov
Vitali Boiko
TTÜ elektriinjamite ja
jõuelektronika instituudi teadurid

TTÜ teadurite rekonstrueeritud kraanat võib nüüd juhtida iga BLRT tsehhis töötav tööline

“E-õpe versus administratiivsed takistused” raamatukogu vaatevinklist

Elektroniline tunniplaan ja õppeainete elektroniline deklareerimine, õppematerjalid ülikooli serveritel, õppejõududega suhtlemine e-posti teel — need on vaid mõned märksõnad, mis iseloomustavad 21. sajandi ülikooli. IKT ja üha enam võrgustuv maailm loob järjest uusi võimalusi nii õppimiseks kui õpetamiseks, olgu see siis avatud ülikooli, taasavatud kaugõppe, e-õppe või mõnes muus vormis. Tänapäev ülikool on muutunud üha virtuaalsemaks ja sama tendents on tabanud ka ülikooli raamatukogu. Traditsioonilise raamatukogu sees kasvavad jõudsalt elektronilised ressursid.

E-ressursside kasutamine eeldab infokirjaoskust

Erinevad brauserid, *cache* ja *proxy* probleemid, *remote access*, PDFfailid jms valmistavad peavalu palju rohkematele kasutajatele, sh õppejõududele ja teaduritele, kui me eeldame. Pahatihti ei ole probleemiks informatsiooni leidmine, vaid oskamatuse leitud materjale hinnata, organiseerida, vajalikul moel salvestada või edastada, viidata jne. Kasutaja ei tea, mis vahe on litsenseeritud (raamatukogu ostetud juurdepääsuga) ja vaba juurdepääsuga e-ressurssidel või seda, millised on kriteeriumid, millega hinnata Interneti-allika usaldusväärsust. Mitte asjata ei peeta infühiskonna (või teadmispõhise või digiühiskonna jne) raamatukogu üheks tähtsamaks funktsiooniks **kasutajakoolituse läbiviimist**.

Ühena uutest võimalustest infokirjaoskuse edendamisel näeb raamatukogu koostööd e-õppe arendajatega. Raamatukogu kaasamine e-kursuse loomisesse annab võimaluse **õppeprotsessi sisu innovaatiliselt mõjutada**, õppekorralduse kvaliteeti parendada — kasutades uut meediat õppematerjalide värskendamiseks ja täiendamiseks. Siit siis esimene huvi Eesti e-Ülikooli arengute vastu.

Infokirjaoskuse kursused veebikeskkonnas

Teisalt oleme ise pioneerid veebipõhiste kursuste loomisel — viis aastat tagasi ehitasime oma jõududega üles internetipõhise õpikeskkonna bakalaureuseõppe tudengitele infokirjaoskuse algkursuse omandamiseks. Nüüdseks on TTÜ õppekavadesse integreeritud veel “Erialainfo otsingu” kursused informatsioonitehnika ning keemia ja materjalitehnoloogia õppevaldkonna magistrantidele. Veebipõhised õppused on läbinud üle 7000 bakalaureuse- ja 130 magistriõppe üliõpilase.

Tagasiside on olnud valdavalt positiivne (...*Kõige paremini organiseeritud koolitus, selles koolis, minu arvates. Kui asja ühe korra läbi teed, saad asjast aru ka... (bakalaureus). Online andmebaasid olid vähemalt siinkirjutaja jaoks heeline leid. Relevantus oli väga hea. Samuti avanes võimalus ligi pääseda allikatele, mille olemasolust polnud siinkirjutajal aimugi... Usaldusväärsust lisab*

E-õppe konverents

14 ja 15 aprillil toimus Tartus Eesti e-Ülikooli korraldatud rahvusvaheline konverents „E-ÕPE versus ADMINISTRATIIVSED TAKISTUSED”. Lisaks Eesti kõrgkoolide esinejatele oli seekord esinejaid Šveitsist, Belgiast, Soomest, Inglismaalt, Hollandist ja Uus-Meremaalt.

TTÜ-st esinesid ettekannetega:

Vello Kukk “Töö, raha ja õppimine muutvas ülikoolis”;

Tea Hunt “e-Kursuse loomine – kui palju magamata öid?”;

Tauno Otto ja Martinš Sarkans “e-Laborite modulariseerimine töössektori oskuvajaduste monitooringu põhjal” ja tudengiväitlus “Automaatseadmete projekteerimine”;

õppijad: **Rainer Sternfeld ja Andra Tali**,

Tarmo Robal ja Elmet Orasson “WebTT – digitaalskeemide testimine ja diagnostika alaste õppelaborite e-keskkond”;

Martin Jaanus ja Niilo Hein “Laboritest e-õppes kodulaboriteni”;

Marge Kusmin “Informaatika võrgustik” ja “Kas e-õpe vajab haridustehnoloogiat?”

Nagu konverentsi nimigi ütleb, oli läbivaks teemaks e-õpe.

Kõikide esitluste slaididega saab tutvuda Eesti e-Ülikooli kodulehel: <http://www.e-uni.ee/konverents/?menu=23&lang=est&cpg=26>

ka fakt, et paljud artiklid on eelretsenseeritud ... See kursus oleks pidanud varem olema (magistrant).

Jätkuv trend elukestva õppe suunas muudab infokirjaoskuse kriitiliseks eduteguriks inimese edaspidisel tööalasel karjäärareedel — seda kinnitavad muuhulgas ka TTÜ lõpetanute toimetuleku uuringud.

Kogemus näitab, et administratsioon tunnistab usalduslikes kabinetivestlustes küll infokirjaoskuse vajalikkust ülikooli õppekavades ka kolmanda-neljanda aasta tudengitele, ent finants- ning hariduspoliitiliselt ei ole seni veel leitud võimalust integreerimisprotsessile kaasa aidama.

Kuidas on lood e-õppe arendamisega?

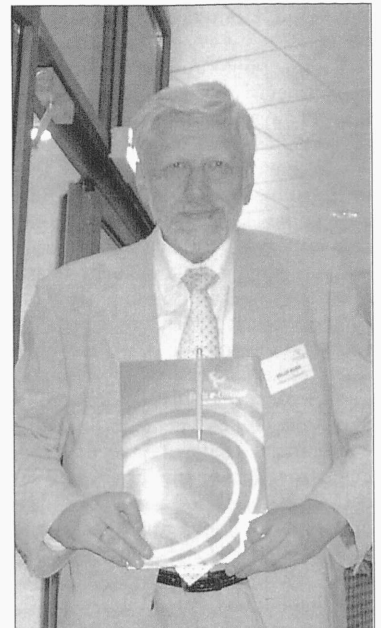
Vastuseid otsima sõitsin 14.-15. aprillini Tartus toimunud rahvusvahelisele konverentsile “E-õpe versus administratiivsed takistused”.

Konverentsile olid oodatud kõik, “kes peavad oma südameasjaks Eesti kõrghariduse konkurentsivõimet lähemas ja kaugemas tulevikus”. Võrreldes esimese konverentsi-

ga eelmisel aastal, torkas silma, et tänava oli nii esinejate kui publiku hulgas näha märksa vähem ülikooli võtmeisikuid...

Hobi või vajadus

Mõneti oli lausa üllatav kuulda, et e-toega kursuste arv ülikoolides on ainult 10% (UNIVE koolitusuuringu põhjal A. Villems). **Takistustena e-õppe läbiviimisel** loetleti raha-, aja- ja motivatsioonipuudust. Tehniliste oskuste (IKT tundmine) arendamise kõrval tunnetatakse ka e-õppe meetodika, didaktika ja pedagoogika ning andragoogika alase koolituse vajadust (K. Ruul). Kuna õppejõude hinnatakse paljuski teadustegevuse järgi ja et koormusarvestus ei võta arvesse e-õppe eripära (A. Villems), siis tundub, et praegu veel on e-õppega tegelemine rohkem *hobby* kui vajadus (V. Kukk). Samas nähakse personalijuhtimise meetodeid kasutades võimalust muuta nõudeid nii akadeemiliste kui mitteakadeemiliste ametikohtade täitjatele e-õppe soodustamiseks ning hindamismeetodite mitmekesistamiseks, sh teaduspublikatsioonide ja

venia legendi kõrval ka e-õppematerjalide esitamist (M. Nõmm).

e- Kursus väärtustab õppeprotsessi

Konverentsil jäi kõlama meeldiv tõdemus, et e-õpe ei saa olla eesmärk omaette (*practice “need to have” and not “nice to have”*, P. Stucki), eesmärk on õpetamine ja õppimine. Oskuslikult koostatud e-kursus üksnes väärtustab õppeprotsessi, aitab kaasa õppetöö mitmekesistamiseks muutmisel ning õppijate aktiveerimisel, võimaldab saada täpse ülevaate õppijate tegevusest (M. Kusmin). Rõhutati **õppijakeskuse** (Wil Meeus) ja üliõpilaste **tagasiside** arvestamise vajalikkust, kuni selleni välja, et üliõpilasesse tuleb suhtuda kui klienti (S. Robertson). Siinkohal tahan rõhutada, et üle kõige imponeeris mulle konverentsil paralleelsesioonis “e-kursus — õppejõu ja tudengi väitlus”.

Tutvustati nelja kursust saamaks teada, millised olid õppejõu lootused ja ootused ja mil määral need katkusid õppijate omadega.

(Järgneb lk 5)

“E-öpe versus administratiivsed takistused” raamatukogu vaatevinklist

(Algus lk 4)

Meie ülikooli õppejõudude Tauno Otto ja Martins Sarkansi animeeritud kursuse elemente oli lausa nauding jälgida ning õppijad Rainer Sternfeld ning Andra Tali polnud suu peale kukkunud, tuues välja kursuse tugevaid ja nõrgemaid külgi.

Kui e-õppele iseloomuliku termini *team* (meeskonnatöö) tähendus on kõigile selgeks saanud, siis läheb kindlasti veel aega, enne kui võtame omaks, et lahendus võib peituda ka sõnades *ownership* ja *sharing* (*Work in teams. Sharing content that can be customisable. Not claiming ownership but accepting credit*, S. Robertson).

Positiivseid näiteid koostööruumidest, sh raamatukogudega, ja ülikoolidevahelistest, sh rahvusvahelistest kursustest pakuvad Rootsi, Šveitsi ja Soome ülikoolide võrgustikud (S. Virkus, P. Stucki). Kuidas saada üle hirmust *copyright*'i ees, millised on lahendused õpematerjalide avalikustamisel Internetis (H. Põldoja), ei olegi nii lihtne ühest vastust leida.

ÕIS ja e-õppe keskkond on vaja siduda

Õppeinfosüsteemid ei toeta (e-) õpet, vaid üks aine 13st omab täielikku tuge (V. Kukkk). Ka A. Villems, A. Hudson, S. Virkus jt rõhutasid, kui vajalik on e-õppe integreerimine ülikooli õppeinfosüsteemiga. Võiks mõelda, kas meil ei oleks otstarbekas viia äsja sisseastunud üliõpilastele mõeldud üleülikooliline õppeaine **Õpingukorraldus** WebCT keskkonda, lisades sellesse näiteks mooduli, mis aitaks siluda vajakajäämisi arvutikasutamises, luua ühtlasi alus õppija portfoolio kujundamiseks?

Kuidas saada jagu eraldatusest ülikooli ja struktuuriüksuste, sh raamatukogu vahel, on ka infokirjaoskuse arendamise võtmeküsimus. Mis saaks ülikooli raamatukogule olla huvitavamaks väljakutseks, kui osalemine erialaaine interaktiivse veebikursuse disainimisel, sidudes sellega teemakohaseid sidusandmebaase, e-raamatuid, hoolikalt valitud linke teemavärvavatest jpm, st mahtuda ühte meeskonda nimega “õppejõu tugi”? Kaugõppijaid ja kursuse sisu silmas pidades tuleb meelde, et *remote access* võimaldab juurdepääsu litsenseeritud andmebaasidele ka väljastpoolt ülikooli võrku. Üliõpilased, õppejõud ja teadlased ootavad **ühtset platvormi** – teadmisteportaali, millelt on lihtne ligi pääseda kõigile, nii ülikooli kui raamatukogu ressurssidele.

Lõpetada tahaks sõnadega, mida ütles välja **Teemu Leinonen** “*E-learning is dead. Long live learning!*”, sest “e-öpe pole midagi muud kui kaasaegse infoteaduse, meediatööstuse jne kasutamine õppimisel” (V. Kukkk).

Mõelgem selle peale!

Taimi Nurmiste
TTÜ raamatukogu infoosakonna juhataja

e-Laborite modulariseerimine tööstussektori oskusvajaduste monitooringu põhjal

Koos terminiga „e-öpe” on tekkinud ka mõiste „e-labor”. Traditsiooniliselt on laborite ülesandeks number üks olnud konkreetsete oskuste/teadmiste andmine. Ülikoolis lisandub sellele ka teaduslik dimensioon: eksperimentaalse osata pole tehnikateaduse arengu tagamine võimalik. Põhjamaades ja Lääne-Euroopas on lõputööde vaikimisi standardiks kujunenud IMRAD struktuuri järgimine, kus katselisel osal (*R – Research*) on keskne roll.

TTÜ-s olene erialaainetes Pneumaatika / Hüdraulika kasutanud e-laborit kontekstis „e nagu Elektrooniline” ja „e nagu Ettevalmistus”, kus õppijad enne laborisse tulekut saavad WebCT keskkonnas võimaluse virtuaalselt tutvuda laboristendidega, teha läbi vastavad arvutisimulatsioonid ja sooritada e-testi. Animeeritud skeemid/ülesanded võimaldavad aru saada, mis osad liiguvad ja mis seda mõjutab. Selle tulemusel vähenes laboriaja ülekulu, kuna tudengid jõuavad ettevalmistatuse tõttu laboritöödega ettenähtud ajaks valmis ning ka väljalangemiste arv on vähenenud.

e-laborite laiendamise kasutuselevõtuks on vajalik üldine tarkvarapoliitika, kus tudengitel tekib võimalus soodushinnaga tarkvara soetamiseks. Alternatiiviks on loobuda üli-

koolis laialt kasutatavate tarkvarapakettide (MatLab, LabView, Math Cad) eraldi üksiklitsentside soetamisest ja soetada iseseisvat õppimist võimaldavad serverilitsentsid. e-kursuse valinud õppijate hulgas tehtud tagasisideküsitluse (2004) põhjal polnud 18% kodus internetiühendus, WebCT kasutamisel esines serverist tingitud tõrkeid 17% vastanutest, seda enamasti modemühenduse ja suhteliselt aeglase püsiühenduse (alla 256 kbps) korral.

e-Kursuse ülesehitamine

e-Kursuse ülesehitamisel olene laboriülesanded ja vastava teoreetilise kursusematerjali jaotanud loogilisteks mooduliteks, mis võimaldab arvestada ka Eesti tööstuse täiendkoolituse huvidega, kasutades eelistatavalt infrastruktuuri ja tarkvara osas ettevõtete kasutusel olevat tehnoloogiat. Probleemiks on olnud selleks vajaliku tagasiside vähesus.

Küsimusele, kas laborites õpitu on tudengi arvates reaalses inseneritöös vajalik, jäi kahtlevalle seisukohale 20% vastanutest, mis näitab, et ka õppurid pole kursis tööstuse hetkeseisuga ja vajadustega.

Eesti masinatööstusettevõtete paikneb 55% Tallinnas ja selle lähiumbruses, pool ettevõtete ootusi puudutavast infost tuleb kaugemalt.

Kui veel mõni aasta tagasi kurvas tasime, et BMW ei ehitagi Eestisse oma tehast, siis tänaseks on autotööstusele tootvate ettevõtete arv Eestis kasvanud paarikümneni. Järgneva kahe aasta jooksul rakendub Eestis samas masinatööstusettevõtete koolitusvajadusi ja haridusasutuste pakutavaid kursuseid siduv *Innomet* andmebaas, kust nii õppijad kui õppejõud saavad infot tööstusettevõtetest, milliseid oskuseid ja teadmisi mingi eriala spetsialistilt oodatakse.

e-Laborite arendamine

e-Laborite arendamise seisukohalt jääb tööstuse vajadustele vastavaid ressursse vajaka, finantsoetus infrastruktuurile valitsuse tasemel on jäänud deklaratiivseks. Ühiskond pole justkui tööstuse ja tehnika-hariduse edendamiseks huvitatud.

Positiivse poole pealt on e-õppes aja investeerimine bakalaureuseõppes laborite korraldamisel ennast õigustanud. Aja paindliku kasutamise võimalusel ei jäta noored kursust enam töö käimise põhjustel nii kergelt pooleli ja väljalangemiste arv on vähenenud.

Tauno Otto
Martins Sarkans
TTÜ

WebTT – digitaalskeemide testimine ja diagnostikaalaste õppelaborite e-keskkond

TTÜ Arvutitehnika instituut (ATI) esitles e-Ülikooli konverentsil kolme õppetöös aktiivselt kasutatavat süsteemi: e-EDU, WebTT ja interaktiivsed õppeappletid. Sealjuures rõhutati nende koostöömõju saavutatavaid omadusi. Kõik kõnealused süsteemid on arendamise järgus. ATIs on juba pikka aega tegeldud mitmesuguste õppetööstarbeliste tarkvaralahenduste loomisega.

1992. aastal alustati digitaalskeemide diagnostikavahendite paketi *Turbo Tester* (TT) loomist, millest tänaseks on arenenud ühtne keskkond diagnostikaalaste teadmiste oman-

damiseks ja probleemvaldkonna uurimiseks.

WebTT – *Turbo Tester* veebiteenus – lisab aga e-õppe võimalused, kaotab tarkvara installeerimise vajaduse kasutaja arvutisse ning tagab töö sõltumatuse kasutaja riist- ja tarkvarast, kuna kogu töö toimub TT serveris.

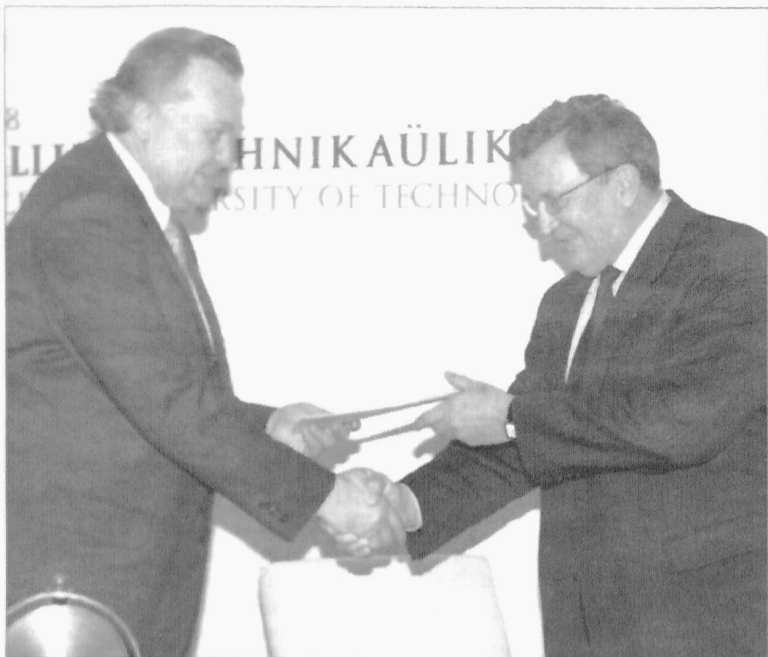
Õppeteenuste keskkond e-EDU tagab sobiva keskkonna e-vahenditega tööks ning eeldused eelpool nimetatud süsteemide sümbioosiks, andes selgeid eeliseid õppetöös rakendamisel. Interaktiivsed õppeappletid, mis on koondatud ühtsesse

süsteemi, toimivad kui illustreerivad abimaterjalid erinevatel kursustel käsitlevate probleemide tundmaõppimisel.

Uue põlvkonna SoC (süsteem kiibil) insenerid peaksid olema teadlikud testide vajalikkusest, tundma erinevaid testimise tehnoloogiasid ning suutma luua kõrgekvaliteedilisi disainivahendite tooteid.

Anname üheskoos tudengitele võimaluse kaasaegselt õppida!

Tarmo Robal, Elmet Orasson
TTÜ Arvutitehnika instituut

19. aprillil toimunud TTÜ nõukogu istungil andis nõukogu juhataja professor Sulev Mäeltsemees üle tänukirja rektor Andres Keevallikule, kes jätkab sügiseni TTÜ rektori kohusetäitjana. Samale päevale sattus ka prorektor Peep Sürje juubelisünnipäev, kellele andis kingitusena üle suure maailmaatlase rektor.

25. aprillil uuendasid Tallinna Tehnikaülikooli rektori kt Andres Keevallik ja Sisekaitseakadeemia rektori kt Peeter Järvelaid haldusjuhtimise magistriõppe koostöölepingut. Lepingu kohaselt korraldavad osapooled koostöös õpet Tallinna Tehnikaülikooli haldusjuhtimise magistri õppekava alusel spetsialiseerumisega Sisekaitseakadeemia vajadustele 2005. – 2006. õppeaastal. Haldusjuhtimise magistriõppele panid Tallinna Tehnikaülikool ja Sisekaitseakadeemia üheskoos aluse juba 2001. aastal.

Kas e-õpe vajab haridustehnoloogiat?

XX sajandit nimetatakse sageli tehnoloogiasajandiks ja põhjendatult - ei ole vist ühtegi eluvaldkonda, mis oleks jäänud puutumata tehnilisest progressist ja katsetest masinate, seadmete ja tehnoloogilise protsessi abil inimese suutlikkust võimendada.

Tehnoloogia tormiline areng on avaldanud mõju ka haridusele, rikastades õpetamisvahendite arsenalit, pakkudes süsteemseid metoodikaid õppetöö kavandamiseks ja korraldamiseks ning avardades õppimisvõimalusi.

Teisalt on selline areng toonud paratamatult kaasa tehnoloogia osatähtsuse kasvu pedagoogilises tegevuses ja sellega kaasneva laia nõudluse haridustehnoloogilise pädevuse järele nii õpetajatel, õppematerjalide valmistajatel kui koolituse tugistruktuurides töötajatel.

Nii nagu enamikus eluvaldkondadest, on ka hariduses tehnilised vahendid eelkõige inimese "keha pikendused", võimaldades nii õpetajal kui õpilasel tulla oma tegevuses toime efektiivsemalt, väiksema aja- ja energiakuluga. Tehnilised vahendid aitavad õppetööd rikastada, mitmekesistada - heli, pildid, graafika, video jne.

Rääkides haridusest ja uutest teh-

noloogilistest lahendusest, räägime tegelikult haridustehnoloogiast. Haridustehnoloogiat võime vaadelda kolmest eri aspektist:

- haridustehnoloogia kui uurimisvaldkond;
- haridustehnoloogia kui arendustegevus;
- haridustehnoloogia kui eriala.

Haridustehnoloogia kui eriala on Eestis tunnustatud lühikest aega. Esimene haridustehnoloog võeti kõrgkooli tööle alles 2000. aastal. Mingi teise ametinimetuse all on haridustehnoloogiaga tegelejaid ka varem olnud: infojuhid, koolide IT-projektijuhid, ülikoolide audiovisuaalsete keskuste ja kaugkoolitusosakondade töötajad, õpitarkvara loojad jne.

Haridustehnoloogide peamiseks tööülesandeks on oma ülikooli e-õppe alases tegevuses (koolituste, konkursside, seminaride, konverentside) korraldamine, õppejõudude metoodiline ja tehniline nõustamine seoses e-kursustega ning e-õpet tutvustavate materjalide ja kasutusjuhendite koostamine.

Marge Kusmin
TTÜ Avatud Ülikool

e-Kursus - õppejõu ja tudengi väitlus

Uuendusena toimus selle aasta konverentsil Raul Kalevi juhtimisel õppejõudude ja tudengite väitlusesse sioon, kus igale ülikoolile anti esinemisaega 20 minutit. Ülikoolide esindama tulnud kursused juba läbinud tudengid, kellel omad seisukohad ja hea sõnaosavus. Õppijate ootused e-õppe osas olid ülikooliti veidi erinevad, ulatudes teadmiste paremast omandamisest kuni võimaluseni aias rohimise kõrval loengut kuulata. Väitlusesse sioon pakus esinenud õppejõududele üllatusi, mis varasematest tagasiside-

küsitlustest välja ei tulnud.

TTÜst olid väljas e-kursuste ploki-ga Automatiseerimistehnika / Pneumaatika / Hüdraulika tuutoritest Tauno Otto ja Martinš Sarkans ning õppijatest Rainer Šternfeld ja Andra Tali.

Kuigi tegemist oli paralleelses-siooniga ning eelregistreerimisel registreerunud kuulajate arv oli tagasihoidlik, täitus ruum ettekan-nete alates pilgini ning ukse taga ootas järjekord vabade kohtade tekkimist.

BEST- Estonia korraldas 19. aprillil 12. korda Tallinna tudengipäevade üht populaarsemat päevast sariüritust "Stiiljalgpall" seekordse stiiliga "Metsa loomad". Ürituse eesmärgiks oli pakkuda sportlikku, meeldejäädavat ning lõbusat elamust kõigile tudengitele ning mis kõige tähtsam - väga teretulnud olid nii meessoost esindajad kui ka naissoost pallitaguud ja triblajad!

Muutub Jaan Poska stipendiumi statuut

Tallinna Linnavalitsuse kolmapäevase istungil kinnitati muudatus Jaan Poska stipendiumi statuudis, mille kohaselt peab stipendiaadi elukoht olema registreeritud Tallinnas.

Jaan Poska stipendiaadid valib stipendiumikomisjon eesotsas TTÜ rektoriga, kuueliikmelise komisjoni koosseisu kuulub ka Tallinna Linnavalitsuse esindaja, kelleks ettepaneku kohaselt saab Toomas Vitsuti asemel abilinnapea Kaia Jäppinen.

Jaan Poska stipendium asutati 9. märtsil 2001 Tallinna linnapea ja Ta-

linna Tehnikaülikooli rektori ühiskokkuleppega. Stipendiumifondi suurus on 200 000 krooni aastas ning see määratakse kümnele TTÜ statsionaarsele üliõpilasele, kes on läbinud esimese õppeaasta. Stipendiumi määramisel arvestatakse üliõpilase silmapaistvat ühiskondlikku tegevust, teadmisi, akadeemilist edukust, autoriteeti ning positiivseid isikuomadusi.

Tallinna Linnavalitsus annab Jaan Poska stipendiumid pidulikult üle Tallinna päeval 15. mail raekojas.

Poole sajandi vanune lugu

Üliõpilasambulatooriumis

„Tere,“ ütles see, kes sisse tuli.

„Tere,“ ütlesid need, kes juba sees olid.

„Kes viimane on?“

Viimane nihutas end ja sellega oli kõik öeldud. Tulija istus ja viis suud olid vait.

Siis küsis see, kes juurde tuli ja nüüd viimane oli:

„Kas Epstein¹ siniseid lehti² ka hästi pakub?“

„Kes haige on, see saab.“

„Mina ei ole haige, aga saan,“ ütles noormees, kellel olid patad³ ja kitsad püksid.

„Luftid,“ ütles noormees, kel olid ka patad, kuid kitsad pükse ei olnud.

„Mis nipiga?“ küsis kolmas, kel olid küll kitsad püksid, kuid patasid ei olnud.

Uustulnuk oli imestunud ja tütarlaps, kellel oli roheline nägu, ei öelnud midagi. Rohkem neid ei olnudki. „Mina,“ lausus kõnetatu, „panin endale kaenla alla pipart ja nüüd on seal lokaalne palavik.“

„Kas läheb läbi?“

„On paremaid nõkse.“

„Muidugi, aga stipp sai läbi.“

???

„Ja-jaa, oleks mul raha olnud, oleksin ostnud igasuguseid kraadiklaase, palaviku peale hõõrunud ja põuetasku toppinud. Vana paneb mulle oma kraadi, mina pakun talle enda oma – palavikuga.“

„Geniaalne.“

„Hm.“

„Kindlam on siiski kerge palavik teha,“ lausus noormees kitsastes pükstes ilma patadeta ja vaatas otsa noormehel patades ilma kitsaste püksteta. Neiu roheline nägu punastas ja muutus lillaks.

„On teist keegi seda proovinud?“ tundis uustulnuk huvi. Neiu kahvatas ja muutus siniseks. Noormehed, kes olid moodsad vaid kahe peale kokku, noogutasid taktis pead.

„Millega?“

„Piimaga.“

„Palju ära jöite?“

„Süstisime sisse.“

!!!

¹ Dr Epstein, arst TPI ambulatooriumis Kohtu tänav 4.

² Haigus- ehk töövoimetusetest.

³ Paksu kautšuktallaga tänavakingad. Koos ülikitsaste pükstega tollaegne sportlik mood, mida ametlik arvamus taunis. Antud juhul „pahade poiste“ - „lõnguste“ ajakirjanduslik marker.

„Jaa, keetsime läbi ja torkasime. Algul tema minule, pärast mina temale.“

„Karjusite ka?“

„Algul tema, pärast mina.“

Neiu roheline nägu hakkas luksuma. Noormehed ehmsid ja küsisid:

„Kas te olete haige?“

„Hök!“

„Midagi rasket?“

„Matemaatika.“

„Hm.“

„Noo?“

„Jaaa...“

„Selge.“

„Hök!“

„Kas enam miski asi ei aita?“

„Eksam on homme, täna sain konsad. Hök!“

„Sünge lugu. On head konsad?“

„Trükitud. Siidpaberil. Hök!“

„Ja mida te nendega tegite?“

Supilusikatäis soola,“ ütles neiu, raputas ennast ja prantsuse rahvusvärvid lehvisid üle ta näo. „Hök!“

„Hirmus. Kuidas see alla läks?“

„Võtsin konsast ühe lehe, mähkis selle sisse ja neelasin...“ sosistas neiu, kahvatas ja poetas tooli taha veidi paberimassi.

Pärast seda oli toas kuulda vaid viie käekella tiksumist...

„Hästi,“ ütles lõpuks see, kes viimasena tuli, „ma lähen.“

„Ei proovigi?“ imestutu.

„Ei, ma ei tahagi „sinist lehte.““

„Miks te siis üldse tulite?“

„Följetoni ainet otsima.“

Enno Reinsalu, O-21

Autori kommentaar

O-21 tähistas mäenduse teise semestri eestikeelse õpperühma üliõpilast. Lugu avaldati ajalehes Noorte Hääl. Selle pärast kutsuti mind välja. Mitte KGB-sse ega dekaani juurde vaid osalema noorte ajakirjanike satiiri- ja huumorisektsioonis. Loo keelekasutus on tollaegne. Täna võib kummastada, et tollaegsed üliõpilased, veel „eesti-aegsed inimesed“ pidasid end kõrgklassi kuuluvaks ja teietasid omavahel. Vähemalt võõrad.

Kuidas kasutada ProQuest andmebaase

8. aprillil toimus ProQuest Interactive Training. Huvilised said võimaluse osaleda firma ProQuest Information and Learning e-raamatute, -ajakirjade ning -dissertatsioonide sidusandmebaaside kasutamise alasel interaktiivsel seminaril, mille viis läbi Charlotte Longhurst Cambridgest.

Tuletame meelde, et kuni 12. maini 2005 on raamatukogu koduleheküljelt avatud lisaks juba ostetud

andmebaasile ProQuest Science Journals tasuta juurdepääs (trial) veel kolmele andmebaasile ProQuest platvormil: ABI/INFORM (majandus-, rahandus- ja äriandmebaasid), ProQuest Dissertations and Thesis ning Safari Technical Books Online. Ootame tagasisidet!

Taimi Nurmiste
TTÜ Raamatukogu infoosakond

Alates NSSSist on Tehnikaülikooli Akadeemilisel Meeskooril uus esinemisriietus – nagu see Põhjamaade üliõpilastel kombeks, astutakse pidulikemal juhtudel publiku ette frakis, mitte smokingus.

TTÜ koorid käisid Soomes

Pärast 6 aasta pikkuseks veninud vaheaga jätkus Põhjamaade üliõpilaskooride festivali NSSS traditsioon – sel korral Soomes Lappeenranta. Sarnaselt 1996. ja 1999. aastale (NSSS toimused siis vastavalt Kopenhaagenis ja Tallinnas) oli osalejate rivis ka Tehnikaülikooli koorid – Soome sõidu võtsid ette nii meeskoor kui naiskoor. Lisaks osalesid Eestist Tartu Ülikooli nais- ja kammerkoor ning naiskoor Emajõe Laulikud.

Mõlemad TTÜ koorid esinesid li-

saks suurele galakontserdile ka omaette – meeskoor esimesel, naiskoor järgmisel öhtul Lappeenranta-Hallis. Üritusele pani punkti enam kui 700liikmelise ühendkoori galakontsert kohalikus spordihallis.

Järgmine NSSS peaks aset leidma Norras, Stavangeris. Toimumisaastaks hüüti välja 2008.

Aitäh Tehnikaülikoolile, kes kooride Soome sõitu omalt poolt toetas!

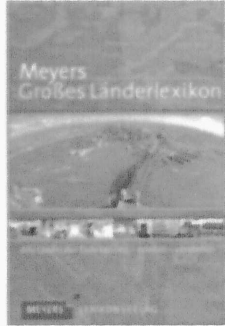
Tõnu Ojala
TAMI välisminister

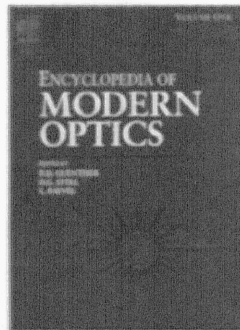
15. aprillil peeti TTÜ humanitaarteaduskonnas järjekordset konverentsi „Halduskultuur 2005“. TTÜ humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituudi korraldamisel peetud konverentsi teemaks oli seekord „Balti riigid: iseseisvusaastad“. Konverentsi avas humanitaarteaduskonna dekaan professor Sulev Mäeltsemees.

Uutmoodi uudiskirjanduse näitus

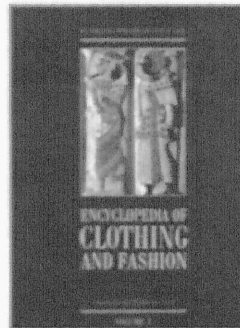
Alates käesoleva aasta aprillikuust leiab pearaamatukogu lugemissaali uudiskirjanduse näitusel ka rõdu teatmekogusse kuuluvaid teatmeteoseid. Samad teatmeteosed paneme järgmisel esmaspäeval nädalaks välja ka rõdu näituseriilile ning siis juba oma kohale teatmekogus.

Kogu maailma toob korraga lugeja ette Meyers grosses Länderlexikon: alle Länder der Erde kennen - erleben - verstehen / [Redaktion Gudrun Berger et al. Autoren Ellen Astor, Eva-Maria Brugger, Dietmar Falk. et al.] Mannheim [etc.]: Meyers Lexikonverlag, 2005. 767, [88] lk.: ill., kaart. Rikkalikult fotode, kaartide ja tabelitega illustreeritud leksikon sisaldab olulisemat informatsiooni maailma kõigi riikide kohta. Suurepärane teatmeteos pakub teadmisi nii geograafia, majanduse kui ka kultuuri vald. Iga lugeja leiab enda jaoks sellest raamatust kindlasti palju põnevaid lehekülgi.

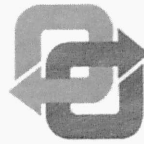
Tehnikahuvilistele pakub uut ja huvitavat informatsiooni esmakordselt ilmunud Encyclopedia of modern optics / editor-in-chief Robert D. Guenther, editors Duncan G. Steel, Leopold Bayvel Amsterdam [etc.]: Elsevier Academic Press, 2005. 5 kd.: ill. Tänapäeval kohtab optikat pea kõigis eluvaldkondades, digikaamerate ja printerite kasutamine on muutunud argielu lahutamatuks osaks. Entsüklopeedia on rikkalikult illustreeritud, sisaldab ristviiteid ja registrit. Artiklite autoriteks on 250 rahvusvahelise mainega teadlast ja inseneri.

Ka moodi võib pidada meie igapäevase elu osaks. Põhjalikke ja mitmekülgeid teadmisi selles valdkonnas pakub Encyclopedia of clothing and fashion / Valerie Steele, editor in chief Detroit [etc.]: Thomson Gale, 2005. 3 kd.: ill. Entsüklopeedia sisaldab artikleid moest, riietumisest, materjalidest, moetööstusest, marketingist ja ka kuulsatest moeloojatest.

27. aprillil oodati taas kõiki TTÜ töötajaid ülikoolihoonete ümbrust ja metsaalust talveprahist puhastama! Nagu pildilt näha, löödi päikeselisele kevadpäevale sattunud talgutel ühiste jõududega läikima ka akadeemikute allee pronkspead.

Tallinna Tehnikaülikooli
Küberneetika Instituut

kuulutab välja konkursi järgmiste ametikohtade täitmiseks:

MEHAANIKA JA RAKENDUSMATEMAATIKA OSAKONNAS

vanemteadur mehaanika erialal hõive 1,0 01.09.2005-31.08.2010

TARKVARA OSAKONNAS

teadur arvutiteaduse erialal hõive 1,0 01.09.2005-31.08.2010

teadur arvutiteaduse erialal hõive 1,0 01.09.2005-31.08.2010

teadur kõnetehnoloogia erialal hõive 0,5 01.09.2005-31.08.2010

Konkursil osaleda soovijal tuleb esitada järgmised dokumendid:

- (1) avaldus TTÜ Küberneetika Instituudi direktori nimele;
- (2) Curriculum vitae;
- (3) kõrgharidust või akadeemilist kraadi tõendava dokumendi originaal või notariaalselt tõestatud ära kiri;
- (4) publikatsioonide nimekiri;
- (5) TTÜ õppejõud ja teadustöötajad esitavad aruande eelneva tööperioodi kohta;
- (6) Konkursil osaleja soovil muud tema poolt oluliseks peetavad dokumendid ja materjalid.

Dokumentide esitamise tähtaeg on 25.05.2005.a.

Dokumendid esitada TTÜ Küberneetika Instituudi direktori nimele aadressil Akadeemia tee 21, 12618 Tallinn
Täpsem teave instituudi teadussekretärit: Telefon 6204154, e-post Mati.Kutser@cs.ioc.ee

TTÜ Kammerkoor kutsub:

Tallinna Tehnikaülikooli Kammerkoori

EMADEPÄEVAKONTSERT

dirigendid Peeter Perens ja Kristi Jagodin

reedel, 6. mail kell 19 Pirita Vaba Aja Keskuses
(Merivälja tee 3)

pühapäeval, 8. mail kell 18 Tallinna Matkamajas
(Raekoja plats 18)

Kontserdid on tasuta.

Toimetus & teostus

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht *Mente et Manu*
19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-214), faks 620 3591

Peatoimetaja	Mart Ummelas	e-mail: ajaleht@ttu.ee
Fotod	Viivi Ahonen	www.ttu.ee/ajaleht/
Küljendus	OÜ Punkt ja Täpp	
Trükk	Auratrükk	

Promissio boni viri fit obligatio

Ausa inimese lubadus muutub kohustuseks

Mente et Manu nr 10
ilmub 18. mail.
Kaastööd palume
esitada 12. maiks.